

Yeni İnsan Yayınevi
Waldorf Kitaplığı

Tarhan Onur

1947'de Ankara'da doğdu. Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesine 2 yıl devam ettikten sonra Almanya'da Münich'de Schmidt-Dil Akademisinde mütercim tercümanlık okudu. Ardından 1969 yılında Viyana'da Tiyatro Bilimi ve Sanat Tarihi ile Felsefe ve Sinoloji okumaya başladı. 1974 yılında bir Antroposofi tıbbı uzmanı doktor ile karşılaşması sayesinde Waldorf Pedagojisi ile de tanıştı. 1979 yılında İstanbul'a döndü. Bir oğlu var. Uzun yıllar demiryolu yapımı ve bakımı ile ilgili bir firmada çalıştı ve Almanca/İngilizce çevirmenlik yaptı. Kurucularından olduğu Buğday Derneği'nin Buğday dergisinde Rudolf Steiner ve Antroposofi öğretisi, biyolojik-dinamik tarım ve Waldorf Pedagojisi hakkında yazıları çıktı.

2006 yılında Diyarbakır'da yapılan Alternatif Eğitim Sempozyumunda Waldorf Pedagojisi'ni tanıttı. 2009 yılında bazı öğretmen ve gönüllülerle birlikte Eğitim Sanatı Dostları Derneğini kurdular ve Waldorf Pedagojisi Eğitimci Eğitimci Seminerlerini başlattılar. 2016 yazında da Öğretmen Seminerleri başladı.

Yayımlanan ve henüz basılmayan çevirileri yanında Antroposofi ve Waldorf Pedagojisi hakkındaki çevirileri şunlardır:

1. **Tinbilim Açısından Çocuk Eğitimi** – Die Erziehung des Kindes vom Gesichtspunkte der Geisteswissenschaft – Kendi basımı, 2009
2. **Daha Yüksek Kavrayışın Basamakları** – Die Stufen der höheren Erkenntnis Kendi basımı, 2009
3. **İnsanın On İki Duyusu** - Die zwölf Sinne des Menschen Kendi basımı, 2010
4. **Çocukluk – Eğitim – Sağlık**
3-9 yaş grubu için Waldorf Pedagojisinin ana hatları
Kindheit – Bildung – Gesundheit,
Leitlinien der Waldorfpädagogik für die Kindheit von 3 bis 9 Jahren, ESDD, 2013
5. **Çocukluğunu Yaşama Hakkı** serisindeki bazı kitapçıklar (1,3,8,9,10)
6. **Haftanın Günleri için Alıştırmalar** – ESDD, 2015
7. **Antroposofik Ruh Takvimi** - Anthroposophischer Seelenkalender – ESDD, 2018

Tinbilim Açısından

Çocuk Eğitimi

ve

İmgeleme, Esinlenme, Sezgi ile
İlişkileri İçinde

İnsanın On İki Duyusu

Rudolf Steiner

Çeviren: Tarhan Onur

Yeni İnsan Yayınevi-303

Waldorf Kitaplığı-1

Die zwölf Sinne des Menschen

in ihrer Beziehung zu Imagination, Inspiration, Intuition und

Die Erziehung des Kindes vom Gesichtspunkt der Geisteswissenschaft

Tinbilim Açısından Çocuk Eğitimi ve

İmgeleme, Esinlenme, Sezgi ile

İlişkileri İçinde İnsanın On İki Duyusu

Rudolf Steiner

I. Baskı İstanbul, 2010 Eğitim Sanatı Dostları Derneği

II. Baskı, İstanbul, Haziran 2021

ISBN: 978-605-7764-85-0

Genel Yayın Yönetmeni: Aytaç Timur

Editör: Özge Kabak

Çeviren: Tarhan Onur

Kapak Tasarımı: Sadegül Demir

Dizgi: Sadegül Demir

Sertifika No: 12186

©Tohum Yayıncılık Turizm Reklam ve Sağlık Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. 2021

İçerenköy Mah. Değirmen Yolu Caddesi Kutay İş Merkezi B Blok

No:18 Kat:2 Büro:6 Ataşehir/İstanbul

Tel: (0 216) 489 84 08

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın, tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.yeniinsanyayinevi.com

yeniinsanyayinevi@gmail.com

newhumanpublisher@yahoo.com

[facebook/yeniinsanyayinevi](https://facebook.com/yeniinsanyayinevi)

[instagram/yeniinsanyayinevi](https://instagram.com/yeniinsanyayinevi)

twitter.com/yeniinsanyayinevi

Baskı: Asya Basım Yayın Sanayi Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli /Bağcılar/İstanbul

Sertifika No: 36150

Tinbilim Açısından

Çocuk Eğitimi

ve

İmgeleme, Esinlenme, Sezgi ile
İlişkileri İçinde

İnsanın On İki Duyusu

Rudolf Steiner

Çeviren: Tarhan Onur

YENİİNSAN

Rudolf Steiner

19. Yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'da insanlar, ardından her ülkede çok sayıda yetim çocuk bırakmış olan Napolyon ordularının yol açtığı savaşların toplumsal sarsıntılarına atlatmaya çalışıyordu. Çökmemeye çabalayan imparatorluklar ile yükselen burjuvazinin getirdiği vahşi ama önlenemez teknolojik ilerleme büyük bir yoksulluğa yol açmıştı. Toplumda değerler, gelenek görenekler, hemen her şey çalkantı içindeydi.

Rudolf Steiner işte bu karmakarışık dönemde 27 Şubat 1861'de Avusturya Macaristan İmparatorluğu topraklarında, Macar-Hırvat sınırındaki Kraljevec kasabasında doğdu. Babası güney demiryollarında istasyon şefiydi. İlk yıllarını el değmemiş doğa içinde, aynı zamanda da demiryolları sayesinde gittikçe gelişen teknolojinin kutupsallığı arasında, babasının işi dolayısıyla gittikleri farklı köy ve kasabalarda mutlu bir köy çocuğu olarak geçirdi. Babası özgür düşünceli bir insandı ve oğlunu kilise okuluna göndermek yerine, ona evde ders vermeyi tercih etti.

Sonra taşındıkları kasabada gittiği ortaokul ve lise yıllarında geometriye, müziğe, resim ve klasik dillere büyük ilgi duydu. Önce Kopernik Kuramları'nı, on beş yaşında da sonraları keskin bir şekilde eleştirdiği Kant'ın felsefesini öğrendi. 1879 yılında takdirle liseden mezun oldu ve Viyana Teknik Üniversitesinde matematik, kimya, fizik, botanik gibi fen bilimleri okumaya başladı. Ancak edebiyat, tarih ve felsefe derslerine de giriyordu. Felsefeye büyük ilgi

duyduğundan Fichte, Schelling, Hegel, Swedenborg ile Goethe ve Schopenhauer okudu.

18 yaşındayken, taşrada şifalı bitkiler toplayıp Viyana'ya getirip eczanelere satan birisiyle tanıştı ve ondan botanik, şifalı bitkileri toplama, kurutma, işleme yöntemleri hakkında ve doğal yoldan iyileştirilebilen hastalıklar hakkında çok şey öğrendi. Eğitimini finanse etmek için 1884'den 1890'a kadar Viyana'da ev öğretmeni olarak çalıştı ve bu deneyimi daha sonra pedagoji ve şifalı pedagoji düşüncelerini geliştirmesinde yardımcı oldu. Hidrosefali hastası olan bir çocuğun liseyi bitirip Tıp Fakültesine girmesini ve doktor olmasını sağladı. Daha sonra bir kız lisesinde öğretmen olarak çalıştı.

1889 yılında Weimar'daki Goethe-Schiller Arşivine çağrıldı ve Goethe'nin doğa bilimsel eserlerini toparlayıp yayınlama işinde çalıştı.

O yıllarda Hermann Grimm, ünlü doğa bilimci Ernst Hackel ve Eduard von Hartmann ile tanışıp dost oldu. Bu arada Rostock niversitesinde felsefe doktorasını verdi. Tez konusu, "Fichte'nin Bilim Felsefesi Bağlamında Bilgi Kuramının Ana Sorunsalı. Felsefi Bilincin Kendi Kendini Kavrayışına Giriş" oldu. Daha sonra bunu "Gerçek ve Bilim" adıyla genişleterek bastırdı. Hemen sonra 1892'de başyapıtı olan "Özgürlüğün Felsefesi"ni yazdı. Bu, temeli insan bilincinin kendi kendisiyle iletişimine ve kavrayışına dayanan bir felsefedir. Odağında, kendi doğru bulduğu şeyi isteyebilme iradesi olan erdemli insan, etik birey olarak özgür varlık bulunmaktadır.

Bir ara kız kardeşinin daveti üzerine Nietzsche-Arşivi'nde çalıştı ve "Nietzsche, Zamanına Karşı Bir

Savaşçı” adındaki kitabını yayımlandı. Bu yedi yıllık verimli dönemindeki düşüncelerini en veciz biçimde anlatan sözleri: “İnsanın gerçek birliği, gerçekliğin içindeki düşüncenin farkına varmaktır.” olmuştur.

Gençliğini o dönemin bu etkileri içinde geçiren Rudolf Steiner 1897’de 36 yaşında Berlin’e gitti. “Goethe’nin Dünya Görüşü” adlı kitabı yazdı. Berlin’de çeşitli edebiyat dergileri çıkardı.

Bu arada Karl Marx’ın felsefesini inceledi ve W. Liebknecht tarafından kurulmuş olan İşçi Eğitim Okulu’nda 1899 – 1904 arasında tarih, konuşma sanatı, fen bilim dersleri ile çeşitli seminer ve konferanslar verdi. Bu sırada yüksekokul öğrenimine kadar ulaşamayan dinleyicilerine, 19. yüzyılın felsefi bilgilerini ve dünya görüşünü aktarmaya çalıştı. Toplumsal eleştirisi güçlü bir görüşü vardı. Berlin İşçi Hareketi, Kadın Hareketi ve Reform Pedagojisi alanında öncüydü. O sırada yeni bir eğitim tasarımına ihtiyaç olduğunu yoğun şekilde hisseden Rudolf Steiner, Berlin’de Mimarlar Evi’nde “Çocuk Eğitimindeki Temel Fikirler Nelerdir?” konusunda bir konferans verdi. Burada “Biz talepler ve programlar hazırlamayacağız, tersine sadece çocuğun doğasını basit olarak anlatacağız. Gelişmekte olan insanın varlığından yola çıkarsak, eğitim için gerekli bakış açıları kendiliğinden ortaya çıkacaktır.” “Çeşitli programlar hazırlayıp durmamalıyız, tersine çocukları gözlemlemeliyiz, onları bireysel olarak algılamalıyız ve sonra yeteneklerine göre eğitmeliyiz.” dedi.

1907 yılında eğitimle ilgili ilk kitabı “Tinbilim Açısından Çocuk Eğitimi”ni yayınladı. Çocuğun yedişer yıllık dönemlerde gelişerek, istek ile irade,

duyumsama ve düşünmeye tekabül eden üçlü yapısının 21 yaşında erginliğe eriştiğini, sonra özgür bir insan olarak hayata atılabileceğini yazdı.

Daha sonra akılcılık ile entelektüel görüşün egemen olduğu Berlin'den sanatın egemen olduğu Munich'e geçti. Üç mistik oyun yazdı ve sahneledi. Çeşitli konferanslar verdi. Ruhsal yaşamın tinsel gerçeklikle sağlık kazanması amacıyla, aynı zamanda sanat, tinbilim ve toplumsal bir itici güç olarak Antroposofi'yi kurdu (Anthropos – İnsan ve Sophia – Bilgelik). Daha sonra 1914'de eşi olan Marie von Sievers ile yaptığı çalışmalarda, tinsel yasalara dayanarak söz ve sesi hareketlerle birleştiren tinsel gerçekliğin ifadesi olan Euritmi'yi geliştirdi. Bu sanat dalı; dillenen her sesin, her hecenin, her sözcüğün temelinde yatan görünmez yaşam sürecinin dayanağı olan "tinsel bilincin" görünür hale getirilmesini sağlar.

İsviçre'de Basel yakınlarındaki Dornach kasabasında kendisine armağan edilen bir arsada 1913 yılında öncelikle ruhsal-tinsel araştırmalara yönelik ve Johann Wolfgang von Goethe'nin doğa bilim, fen bilim ve tinbilim çalışmalarına, aynı zamanda da kadim bilimlere dayanan Goetheanum adı verilen, içinde yapılanların ruhunu yansıtmayı amaçlayan özgün mimaride ahşap yapıları kurdu. Burası daha sonra bir meczup tarafından yakıldı. Sonradan yapılan yeni beton bina, artık Tinbilim Eğitimi verilen bir üniversiteye dönüştü. İnsanın toplumsal yaşamının üçlü bir düzenlemeyle verimli olabileceğini söyleyerek; herkesin eşit haklara sahip olduğu kamusal hukuk devletinde, ekonomik yaşamın kardeşlik içinde birlikte çalışarak yürütülmesini, devletin ve din ku-

rumlarının insanın bilincine egemen olmaktan vazgeçmesini ve sanat, eğitim ile bilimde özgürlüğün egemen olmasını önerdi.

1919 yılında işçilerine eğitim vermek isteyen tütün fabrikası "Waldorf-Astoria"nın yöneticisi Emil Molt, Steiner'i ders vermek üzere Stuttgart'a çağırdı. Burada verdiği dersler ve eğitim hakkındaki düşünceleri, daha sonra dünya çapında bir eğitim hareketi olan Waldorf Pedagojisi'nin temelini oluşturdu (Bknz. Genel İnsan Bilim, Metodik/Didaktik ve Seminer Görüşmeleri adlı kitapları). 1922'de "Eğitim ve Toplumsal Yaşamda Manevi Değerler" konusunda ders vermeye Oxford'a çağrıldı. Dünyanın çeşitli ülkelerinde sayısız Waldorf Okulları açılmasına önyak oldu. Bu okulların amacı, eğitim için gelen gençlerin yalnızca zihinsel eğitimle değil, uygulamalarla bilinçlenerek kendilerini bulmalarına ve daha sonra iş ve kültür yaşamında yer almalarına yardımcı olmaktı. Verilen eğitim, bir dünya görüşüne değil, antropoloji ve insan bilim temelinde tinbilimsel insan anlayışına uygundu. Yaparak, uygulayarak öğrenme esastı.

Rudolf Steiner'in insan yapısı üzerine 1911 yılında Prag'da verdiği Fizyoloji Konferansları doktorların çok ilgisini çektiğinden, Tıp Sanatı üzerine seminerler vermesi istendi. Antroposofinin tıp anlayışına uygun olarak insan organizmasının sağlıklı dinamiğinin üç özerk organ sistemine dayandığından hareketle, bu yapının fiziksel, ruhsal ve zihinsel yaşamın temelini oluşturduğunu ve bunlardan birinin aşırı ya da eksik çalışması sonucu hastalık oluştuğunu gösterdi.

Ayrıca engellilerin eğitimine uygun Şifalı Pedagoji

ile Şifalı Euritmi Konferansları verdi. Bugün de biyolojik-dinamik tarımla yetiştirilen şifalı bitkilerle Weleda ve Wala adıyla ilaç ve kozmetik yapımı sürmekte ve homeopatik ilkelere dayanan, hastalıkla değil hastayla ilgilenen, hastalık belirtilerini değil hastalığın nedenlerini ortadan kaldırmaya çalışan bir Tıp Okulu da uygulamalarına devam etmektedir. Ayrıca biyolojik-dinamik tarım yoluyla yetiştirilen gıdalar Demeter adıyla piyasaya sunulmakta, sağlıklı beslenme ile hastalıklara karşı önlem alınmış olmaktadır.

Rudolf Steiner'in tarım, tıp, matematik, fizik, bitki bilim, eğitim, tiyatro, şifalı pedagoji, bireysel gelişim, din ve sosyal bilimler gibi hayatın çeşitli alanlarında 300 kadar yapıtı ve çeşitli ülkelerde verdiği binlerce konferansı bulunmaktadır. 30 Mart 1925 tarihinde gözlerini kapadığında, arkasında dünya çapında git-tikçe büyüyen güçlü bir organizasyon ile insan bilgelikliğini seven ve geliştirmeye çalışan etik bireylerden oluşan yandaş topluluğunu bıraktı.

Tarhan Onur, Nisan 2021

I. BÖLÜM

Tinbilim Açısından Çocuk Eğitimi

Günümüz yaşamı, insanın atalarından edindiği bazı şeyleri sorgulamakta, bu yüzden sayısız “zamanımızın sorunu” ve “zamanımızın talebi” ortaya çıkmaktadır. Bugün dünyanın zihninde uçuşup duran “sorunlar” nelerdir bir bakalım: toplumsal sorun, kadın sorunu, eğitim ve okul sorunları, hukuk sorunları, sağlık sorunları vs. vs. Çok çeşitli araçlarla da bu sorunların üstesinden gelmeye çalışıyoruz. Şu ya da bu sorunu “çözmek” ya da en azından çözümüne katkıda bulunmak üzere şu ya da bu reçeteyle ortaya çıkanların sayısı öyle çok ki! Ve bu arada insani ruh hallerinin her tür gölgesi geçerli olmakta: - devrimci davranmaya çalışan köktencilik, var olana saygı ile buradan yeni bir şey geliştirmeye çalışan ılımlı tutum ve herhangi bir biçimde alışlagelmiş gelenek ve kurumlara dokunulduğunda hemen heyecanlanan tutuculuk. Ve bu ana akımlar yanında her tür ara katman da ortaya dökülmekte.